

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BỘ VĂN HOÁ, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI

VŨ THỊ DỊU

CÁC SẢN PHẨM VÀ DỊCH VỤ THÔNG TIN- THƯ
VIỆN TẠI THƯ VIỆN TRUNG ƯƠNG QUÂN ĐỘI
KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN
Th.S. NGUYỄN THỊ NGÀ

HÀ NỘI – 2010

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU.....	5
CHƯƠNG 1: THƯ VIỆN TRUNG ƯƠNG QUÂN ĐỘI VỚI VIỆC CUNG CẤP SẢN PHẨM VÀ DỊCH VỤ THÔNG TIN – THƯ VIỆN.....	9
1.1 Ý nghĩa của sản phẩm và dịch vụ thông tin – thư viện đối với Thư viện Trung ương Quân đội.....	9
1.2 Thư viện Trung ương Quân đội với việc cung cấp sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện.....	13
1.2.1 Quá trình hình thành và phát triển Thư viện Trung ương Quân đội.....	13
1.2.2 Chức năng, nhiệm vụ, cơ cấu tổ chức Thư viện Trung ương Quân đội.....	15
1.2.3 Vốn tài liệu.....	21
1.2.4 Đặc điểm người dùng tin và nhu cầu tin.....	23
1.2.5 Yêu cầu đối với SP&DVTT – TV tại TVTƯQĐ.....	26
CHƯƠNG 2: MỘT SỐ SẢN PHẨM VÀ DỊCH VỤ THÔNG TIN - THƯ VIỆN TẠI THƯ VIỆN TRUNG ƯƠNG QUÂN ĐỘI.....	28
2.1 Sản phẩm thông tin	28
2.1.1 Mục lục và hộp phiếu.....	28
2.1.2 Ấn phẩm thông tin – thư mục.....	34
2.1.3 Cơ sở dữ liệu (CSDL).....	47
2.1.4 Các website của thư viện	57
2.2 Dịch vụ thông tin	62

2.2.1 Dịch vụ cung cấp tài liệu.....	62
2.2.2 Dịch vụ tra cứu tin.....	67
2.2.3 Dịch vụ phổ biến thông tin hiện tại.....	69
2.2.4 Dịch vụ phổ biến thông tin có chọn lọc.....	71
2.2.5 Dịch vụ tư vấn thông tin và chế độ hỏi - trả lời.....	72
2.3 Đánh giá về chất lượng sản phẩm và dịch vụ thông tin – thư viện tại TVTƯQĐ.....	73
2.3.1 Điểm mạnh.....	73
2.3.2 Hạn chế.....	74
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CHẤT LƯỢNG SẢN PHẨM VÀ DỊCH VỤ THÔNG TIN - THƯ VIỆN TẠI THƯ VIỆN TRUNG ƯƠNG QUÂN ĐỘI.....	76
3.1 Phương hướng chung.....	76
3.2 Giải pháp cụ thể.....	77
3.2.1 Hoàn thiện và nâng cao chất lượng các sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện.....	77
3.2.2 Xây dựng kế hoạch Marketing và tăng cường công tác giới thiệu, quảng bá các SP&DVTT - TV.....	81
3.2.3 Mở rộng quan hệ hợp tác đầu tư với các cơ quan thông tin – thư viện trong và ngoài nước.....	82
3.2.4 Đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị cho việc tạo lập, cung cấp các SP&DVTT – TV.....	83
3.2.5 Bồi dưỡng, nâng cao trình độ cán bộ thông tin – thư viện.....	83

3.2.6 Đào tạo người dùng tin.....	84
KẾT LUẬN.....	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	87
PHỤ LỤC.....	89

LỜI NÓI ĐẦU

1, Lý do chọn đề tài

Ngày nay với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học và công nghệ, loài người đang bước vào một thời đại mới đó là thời đại thông tin. Cuộc cách mạng công nghệ thông tin mang đến những ảnh hưởng sâu sắc tới mọi lĩnh vực hoạt động trong xã hội : khoa học, công nghiệp, nông nghiệp,... trong đó có lĩnh vực văn hóa, giáo dục và đào tạo. Hoạt động thông tin khoa học trở thành một yếu tố quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế xã hội của mọi quốc gia, là tiêu chuẩn để đánh giá trình độ mỗi quốc gia, giúp cho mọi cá nhân và tổ chức có thể tìm đến và trao đổi với nhau một cách thuận tiện.

Nước ta đang bước vào thời kỳ công nghiệp hóa – hiện đại hóa đất nước, hội nhập nền kinh tế thế giới và khu vực đòi hỏi việc tích lũy, trau dồi và nâng cao kiến thức của tất cả mọi người. Điều này đòi hỏi mọi tổ chức ngành nghề cần phát huy tốt hơn vai trò của mình trong đó các Thư viện và cơ quan thông tin cần phải không ngừng nâng cao các hoạt động của mình một cách hiệu quả, cần cung cấp những sản phẩm và dịch vụ thông tin – thư viện (SP&DVTT – TV) có chất lượng đáp ứng tốt hơn nhu cầu học tập, tìm hiểu, nghiên cứu khoa học, phục vụ sản xuất và phát triển kinh tế xã hội của đất nước. Đây là một vấn đề mà các cơ quan thông tin – thư viện quan tâm và đang tìm một bước đi mới nhằm nâng cao hiệu suất hoạt động của chính cơ quan mình.

Trong quân đội thì thư viện là một trong những phòng chức năng nghiệp vụ đem lại nguồn thông tin phong phú cho toàn thể cán bộ, bạn đọc trong toàn quân và bạn đọc rộng rãi. Đồng thời là công cụ cực kỳ quan trọng để thực hiện công tác Đảng, công tác Chính trị trong quân đội, truyền bá tư

trưởng, đường lối cũng như khoa học quân sự trong đông đảo cán bộ và chiến sĩ. Thư viện Trung ương Quân đội (TVTƯQĐ) là một cơ quan văn hóa giáo dục và thông tin khoa học của quân đội, là thư viện khoa học chuyên ngành quân sự cấp Nhà nước, là trung tâm điều hành, chỉ đạo nghiệp vụ của mạng lưới thư viện trong toàn quân. Ngay từ khi mới thành lập thư viện thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình cho ra những SP&DVTT - TV có chất lượng không chỉ đáp ứng nhu cầu cho cán bộ trong thư viện mà còn cung cấp cho toàn bộ mạng lưới thư viện trong toàn quân, đáp ứng nhu cầu tìm tòi tài liệu của mọi đối tượng bạn đọc.

Tuy nhiên hệ thống các SP&DVTT - TV của TVTƯQĐ còn ít về số lượng, kém về chất lượng chưa đáp ứng hết nhu cầu của bạn đọc, các hoạt động tạo lập, quảng bá và sử dụng các SP&DVTT - TV còn nhiều hạn chế. Vậy nghiên cứu những sản phẩm và dịch vụ thông tin là một vấn đề cấp thiết hiện nay.

2, Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- ***Đối tượng nghiên cứu*** : Các sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện tại TVTƯQĐ

- ***Phạm vi nghiên cứu*** : Thực trạng các sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện tại TVTƯQĐ

3, Mục đích nghiên cứu

- Tìm hiểu, phân tích, đánh giá thực trạng các sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện và mức độ đáp ứng nhu cầu sử dụng của người dùng tin tại TVTƯQĐ.

- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm và dịch vụ thông tin – thư viện tại TVTƯQĐ.

4, Phương pháp nghiên cứu

Khi làm khóa luận em đã sử dụng những phương pháp sau :

- ☞ Phương pháp tổng hợp tài liệu
- ☞ Phương pháp thống kê số liệu
- ☞ Phương pháp phỏng vấn trực tiếp
- ☞ Phương pháp điều tra xã hội học

5, Giá trị lý luận và ý nghĩa thực tiễn của khóa luận.

Vấn đề về SP&DVTT – TV đã có nhiều công trình nghiên cứu như:

- Các khóa luận tốt nghiệp: “ Sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện của Trung tâm thông tin Tiêu chuẩn đo lường chất lượng” của Nguyễn Thị Tố Hoa năm 1998, “Tìm hiểu sản phẩm và dịch vụ thông tin sở hữu công nghiệp tại Trung tâm Cục sở hữu trí tuệ” của Võ Hồng Hạnh năm 2006, “Tìm hiểu các sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện tại thư viện Học viện Kỹ thuật quân sự” của Trần Thị Phương Thúy năm 2007...

- Các luận văn thạc sĩ: “Nghiên cứu hoàn thiện hệ thống sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện của Trung tâm thông tin - thư viện Đại học Quốc gia Hà Nội” của Phạm Thị Yên năm 2005, “Nghiên cứu và phát triển sản phẩm và dịch vụ thông tin của thư viện Đại học Thủy Lợi” của Phạm Hồng Thái năm 2007...

Tuy nhiên việc nghiên cứu sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện tại TVTƯQĐ chưa có một đề tài nào nghiên cứu về vấn đề này nên em đã mạnh dạn chọn đề tài “Các sản phẩm và dịch vụ thông tin – thư viện tại Thư viện Trung ương Quân đội” làm đề tài khóa luận của mình nhằm giúp bạn đọc có cái nhìn đầy đủ và khách quan về hoạt động tại thư viện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chu Ngọc Lâm (1994), Thư viện quân đội với việc xây dựng phong trào đọc sách báo trong toàn quân//Tập san thư viện,.
2. Đặng Thị Phương Thảo (2000), Đẩy mạnh công tác phục vụ thông tin – thư viện ở Thư viện Quân đội, Luận văn thạc sỹ khoa học thư viện.
3. Đỗ Thu Thủy (1993), Về các hội nghị bạn đọc được Thư viện Quân đội tổ chức từ 1985 đến nay: Luận văn tốt nghiệp Đại học ngành Thư viện.- Trường Đại học Văn hoá Hà Nội.
4. Đoàn Phan Tân (2001), Thông tin học, Nxb. Đại học Quốc gia, Hà Nội.- 337tr.
5. Lê Văn Việt (2000), Cẩm nang nghề thư viện, Văn hóa thông tin, Hà Nội.- 630tr.
6. Mạc Văn Trọng (1994), Thư viện Quân đội trong những năm đổi mới//Tập san thư viện.-số 4.
7. Ngô Văn Chung (1994), Công tác tuyên truyền giới thiệu sách báo phục vụ tra cứu ở phòng đọc Thư viện Quân đội// Tập san thư viện
8. Nguyễn Hữu Dur (1994), Hệ thống Thư viện Quân đội - điểm sách trong hệ thống thư viện toàn quốc//Tập san thư viện.-số 4.
9. Nguyễn Thị Lan Thanh (2002), Đổi mới phương pháp quản lý Thông tin – thư viện trong nền kinh tế thị trường// Tạp chí Văn hóa nghệ thuật.
10. Nguyễn Như Ý (1999), Đại từ điển tiếng Việt: Nxb. Văn hóa thông tin, Hà Nội
11. Phạm Thị Yên (2005), Nghiên cứu hoàn thiện hệ thống sản phẩm và dịch vụ thông tin - thư viện của Trung tâm thông tin - thư viện Đại học Quốc gia Hà Nội, Luận văn Thạc sỹ khoa học thư viện.